

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACJE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryż.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psycho- metr	Wiatr		Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi	
13	6 27" 5"	530 + 13°	6 5	27	Północny	słaby	Pochmurno	w nocy Deszcz
2	5	191 + 16,	8 5	35	"	sredni	Chmurno	
10	5	124 + 14.	4 5	63	"	słaby	"	

Wiadomości zagraniczne.

— Petersburg 31 Lipca. —

Jenerał-adjutant hr. Orłow doniósł pod d. 7 czerwca r. b. zarządzającemu ministerstwem sprawiedliwości, że niektórzy autorowie wydają dzieła dotyczące panowania N. Pana, bez wyjednania na to szczególnego najwyższego zezwolenia. Po zastosowaniu do tego przypadku przepisów prawa, okazało się że w art. 9 dodatku do ustawy o zapobieżeniu i tamowaniu przestępstw, t. XIV. Zb. Praw (wyd. 1842 r.) wyrażono: » W roztrząsaniu dzieł historycznych i politycznych, cenzura broni nietykalności najwyższej władzy, ściśle przestrzegając, aby w nich nie było nic ubliżającego, tak rządowi rosyjskiemu, jakoteż rządowi, zostającym w przyjaznych z Rosyją stosunkach; równie też cenzura czuwa nad tem, aby gazety i dzienniki nie donosiły nic o osobie N. Pana, i o członkach rodziny cesarskiej, o uroczystościach i zjazdach u dworu, bez szczególnego najwyższego zezwolenia, zakomunikowanego przez ministra dworu cesarskiego.« Lubo treść ogólna tego artykułu naprowadza na ten konieczny wniosek, że jeżeli kazano wyjednywać najwyższe zezwolenie na umieszczanie w gazetach i dziennikach krótkich wiadomości, to tem bardziej wyjednywać należy takowe zezwolenie na wydanie całych książek o N. Panu i członkach rodziny cesarskiej; gdy atoli w pomienionym artykule wyrażenie o tem nie wspomniano, a ztąd wynika wątpliwość, przeto J. C. Mość najwyższej rozkazać raczył, uzupełnić powyższy artykuł Zbioru praw wyrażeniem objaśnieniem: że na wydanie wszelkiego dzieła, opisującego wypadki, dotyczące N. Pana i osoby N. rodziny, należy wprzód wyjednać najwyższe zezwolenie przez ministra dworu cesarskiego.

— Wiedeń 2 Sierpnia. —

Z powodu małego napadu przez lud na piekarza mieszkającego na Leopoldstadtzie burmistrz

Czapka nakazał śledztwo względem chleba i przytem wykrył rzecz całemu światu od dawna dobrze wiadomą, że piekarze mieli zawsze chleb dwójaki, jeden taryfowy dla rewizorów magistrackich, a drugi mniejszy ważący dla publiczności. Dostyc że od wczoraj chleb i mięso są tańsze. Drożyzna dzięki Bogu we wszystkich prowincjach przeminęła, a doniesienia o żniwach zewsząd są pocieszające.

— Berlin 4 Sierpnia. —

J. C. W. W. Xzę Michał rosyjski przybył tu z Petersburga.

— Poznań 28 Lipca. —

Oprócz p. Jarochońskiego, dyrektora tutejszego Towarzystwa Kredytowego, który wczoraj po południu pod eskortą policyjną do Sonnenberga odwieziony został, aresztowano tu także lekarza Palickiego.

— Prowincya Nadreńska. —

W Kolonii dano się uczuć trzęsienie ziemi dnia 29 lipca o godz. 9 minucie 36 wieczór. W Akwisgranie i Siegburgu gdzie trzęsienie było dość gwałtowne, oznaczają to zdarzenie o godz. 9 minucie 25 podobnież w Bopperd. Z ostatniego miasta *Rhein i Mosel-Zeitung* donosi: Nikt nie pozostał w domu; wszyscy wybiegli na ulice. Meble tańczyły w pokojach, dachówki trzeszczały na dachach; piece i drzwi w piwnicach zawałyły się. Hałas podziemny podobny był do turkotu ciężko obladowanych wozów. Od skał odrywały się kawały. Woda w rzece Ren była w takim poruszeniu, że osoby pływające w czolnie wypadły w wodę. O szczególnem nieszczęściu nic jednak jeszcze nie słychać.

— Saxonja. —

Król Jmć w podróży swojej do okolic południowych Niemiec, przybył d. 4 na kolei żelaznej do Lipska i po krótkim zatrzymaniu się, wyjechał w dalszą podróż do Altenburgo.

Przy końcu upłynionego roku ludność Drezna, nie licząc wojska, wynosiła 80,787 dusz,

między klóremi 630 żydów. Cudzoziemców w przeciągu ostatniego roku meldowało się 70,209.

— *Moguncya 25 Lipca.* —

Spodziewany zbiór wina (reńskiego) przewyższa pod względem ilości wszystko, co nam najodleglejsza pamięć w porównaniu przedstawia. Skutkiem też tego spadły już znacznie ceny jego: za 16 kr. (27 grp.) dostanie butelkę dobrego do picia zdatnego wina.

— *Bruxella 1 Sierpnia.* —

Journal de Bruxelles donosi, po nadejściu wiadomości o nowym zamachu na życie króla Francuzów: »Od kilkunastu dni policya belgijska uwiadomiona była o tem, że dnia 28 lipca wybuchnie spisek na życie króla Ludwika Filipa (wiadomo że zamach miał miejsce dnia 29). Doniosła ona o tem posłowi francuzkiemu w Bruxelli, który zawiadomił znowu Prefekta paryzkiego i to skłoniło króla, iż przynajmniej przed 28 lipca nie ukazywał się publicznie.

— *Paryż 31 Lipca.* —

Ludwik Bonaparte, Hr. de Saint Leu, był król hollenderski (urodzony dnia 4 września 1778 w Ajaccio na wyspie Korsyce) umarł d. 25 lipca w Livorno. W dniu 24 rano tknięty został apoplexyą; zaraz potem popadł w seu letargiczny i we 24 godzin po tem umarł bez przesilenia, bez konwulsyj. Miał lat 68. Jedyn jego syn, Ludwik Napoleon, który uszedł był niedawno z cydadelli Ham, znajduje się jeszcze w Londynie. Hrabia de Saint Leu żył od kilku lat w odosobnieniu. W chwili jego śmierci nikt nie był przy nim prócz młodzieńca, którego wychowaniem się zajmował. Nie wiadomo jeszcze, co jego testament obejmuje; majątek jego nie był wielki; szacują go na 60 tysięcy fr. renty (rocznego dochodu). Z braci Napoleona, żyje tylko jeszcze Hieronim, żxę Montfort, były król Westfalski, urodzony 15 listopada 1784, który teraz przehywa we Florencyi.

Rząd papiezki prosić kazał przez swego Nuncyusza w Paryżu o udzieleniu mu wszelkich dokumentów dotyczących prawa o kolejach żelaznych i ich budowy.

W *Gazette des Tribunaux* czytamy: Józef Henry miał nadzieję otrzymać bilet na koncert i tym sposobem znajdować się bliżej balkonu, gdzie Król zajmował miejsce z swą familią. Tęgo biletu o który się starał u wielu osób, nie mógł otrzymać i zapewne tój okoliczności Król winien jest swe życie.

Pomimo wszelkich poszukiwań, jakie czyniono, nie znaleziono dotąd żadnej z kul, klóremi nabite były pistolety.

Henry miał w swoim warsztacie około 20 robotników i płacił sam 3000 fr. komornego, tak, że zapewne jest wyborec. W 4tój kompanii pierwszego batalionu gwardyi narodowej jest kapralem. Wyznał, że już przed czterema tygodniami będąc w Tuileryach na warcie, opatrzony był pistoletami; ale w ówczas zaniechał swego zamiaru nie chcąc zhańbić munduru. Miał także oświadczyć, że nie miał żadnej

opinii politycznej. Opowiadają, że płochę postępowanie zmarłej przed rokiem jego żony, nadwerezężyło jego umysł.

— *Londyn 1 Sierpnia.* —

Na wczorajszym posiedzeniu izby niższej w jeneralnym komitecie przyjęty został bez żadnej zmiany bil lorda Russell regulujący cła od cukru. Rozprawy poprzedzające to przyjęcie były w ogólności bez interesu, ile że p. Inglis, jeden z głównych przeciwników planu, z góry oświadczył, że po głosowaniu nad wnioskiem lorda Bentinck, wszelka nadzieja odrzucenia planu była próżna, i dalszy przeto opór byłby zuieuawidzonym i oburzającym. Pomimo to zaproponowano kilka dodatków, ale miały one ten los że przez samych proponentów cofnione zostały, i dla tego nie zasługują na wymienienie. Przy rozprawach nad jednym z tych dodatków, który żądał dla kolonistów zachodnio-indyjskich dłuższej protekcyi celnej, zabrał głos p. Goulburn, sam będąc właścicielem plantacyj, i oświadczył, że interesom zachodnio-indyjskim już bynajmniej się nie pomoże przez jedną lub drugą zmianę przedłożonego środka, ale tylko przez to, jeżeli ministrowie przyspieszą środki, w których zachodnio-indyjskie kolonie znajdą najpewniejsze wynagrodzenie za odebraną im celną protekcyę, w szczególności zrównanie cel od ówzowów w koloniach angielskich produkowanych, z opłatami od angielskich spirytusów, jakoteż ułatwienie przenowzenia się wolnych robotników do kolonij. Tak kanclerz izby skarbowej p. Wood jak i sam lord Russell dali najwyraźniejsze zapewnienie, że interesom kolonij w wymienionym względzie nie spuszcza z oka.

Gdy kwestya dotycząca cukru uważana już jest za roztrzygniętą na korzyść ministrów, cały dwór królewski uda się dnia 4go sierpnia w towarzystwie Królestwa belgijskich na wyspę Wight.

Stan handlowy w Greenock prześle wkrótce panu Peel srebrny *massie* dzban, w dowód wdzięczności za bil zbożowy i za wymowne i pomyslane wsparcie, jakiego udzielił na korzyść wolnego handlu.

Pojednawczy sposób postępowania nowego Papieża przy jego wstąpieniu na Stolicę Apostolską, wywarł najpomyślniejsze wrażenie w całej Anglii.

— *Madryt 26 Lipca.* —

Nad granicą Portugalii stoi 30,000 wojska hiszpańskiego, klóre w razie potrzeby mogłoby wkroczyć do Portugalii.

Bal dany przez królową Izabellę na cześć imienia królowej matki, odbył się w królewskim ogrodzie el Cassino, trwał do rana i znajdowało się na nim przeszło 500 osób. Królowa tańczyła wiele uietylko z kilku panami hiszpańskimi, ale także z adwokatami, kupcami, a nawet wezwwała naczelniuka umiarkowanego stronnictwa opozycyjnego, p. Pacheco, aby jej rękę do tańca podał; ale ten wymówił się tem, że jako Andaluzjczyk, tańczyć się nie

uczył. Poseł angielski z powodu słabości nie był na balu.

— Rzym 24 Lipca. —

Konsystorz na d. 27 b. m.znaczony, będzie bardzo ważny. Nie tylko bowiem Kollegium Kardynałów potwierdzi wybór trzech biskupów, ale nadto sądzą, że Papież zawiadomi publicznie o przygotowanych zmianach w służbie publicznej. Ze kardynałowie Gizzi i Serafini zostaną sekretarzami Stanu do spraw wewnętrznych i zagranicznych w miejsce kardynałów Mattei i Lambruschini, zdaje się być więcej niż prawdopodobnem. Kardynał Tostima w miejsce kardynała Serafini zostać nadintendentem *Acque e Strade*.

Bawiący tu od kilku tygodni xżę Robert Lichnowski przyjęty został w liczbę duchownych nadliczbowych szambelanów Jego Świętobliwości.

— Konstantynopol 22 Lipca. —

Mehmed Ali Pasza, wicekról Egiptu, po odbyciu na wyspie Rodus dwudniowej kwarantanny, przybył tu d. 19 wraz z wnukiem swoim, Hamid Bejem i licznym orszakem. Saot Pasza znajdował się na wystawianym do niego parostatku marynarki tureckiej *Esseri Dzedid*, orszak zaś jego na egipskim parostatku *Sunt*. Pierwszy z tych parostatków przy wpływaniu do Bosforu dał salwę z 21 wystrzałów działowych, na które odpowiedziały stojące w porcie fregaty tureckie 19 wystrzałami. Mehmed Ali wysiadł w przygotowanym dla siebie domu Rifa Paszy w Orta-Koi i w pół godziny potem otrzymał zaproszenie do seraju, gdzie przez Sultana z wielką uprzejmością i odznaczeniem przyjęty został. Wczoraj namiestnik Egiptu odwiedził urządzenie W. Wezyra Reuf Paszę w Porcie, a następnie oglądał grobowiec Sultana Mahmuda i meczet Zofii. Po powrocie do Orta-Koi, odwiedzoły zostały wzajemnie przez W. Wezyra.

Były marszałek dworn i Seriasker, Risa Pasza, mianowany został ministrem handlu w miejsce Sarim Efendego, który z pensją 15,000 piastrow otrzymał uwolnienie.

Seriasker Chosrew Pasza dawał d. 18go dla Sultana świetną ucztę, na którą wszyscy dygnitarze osmańscy zaproszeni byli.

Radca poselstwa tureckiego w Paryżu, xżę Callimachi, mianowany został tymczasowie posłem tureckim przy dworze angielskim.

Z Smyrny donoszą, że piraci greccy niepokoją znowu wody Archipelagu, w skutku czego angielskie i tureckie wojenne okręty miały wypłynąć na ściganie ich. Ci rozbójnicy wysiedli na ląd wyspy Samos, złupili tameczny klasztor, a przełożonego okrutnie zamordowali.

Rozmaitości.

XIAŻĘ CONTI.

(Ciąg dalszy.)

Tu ozwał się niezwykle szelest w przedpokoju, a księżna jak trup pobladła.

„To pewnie on! zawołała pani Bourbon, stając przed nią, jak gdyby go chciała zaślubić. Przychodzi może aby nas zamordować! O mój Boże, cóżem uczyniła!“

„Nie lękaj się pani niczego! Uspokój się! Jakkolwiek wielkie jest niebezpieczeństwo, nie daj się zatrwożyć; najlepszym środkiem obrony jest oziębłość, której nie wzruszyć nie zdoła. A zresztą, ja tu jestem; czegożbyś pani miała się obawiać?“

Szmer w przedpokoju zbliżał się coraz bardziej, a nagle rozwarły się podwoje.

* * *

Oznajmiono króla. Przez jakiś czas król zatrzymał się u drzwi, naprzeciw obojga zmieszanych kochanków, spoglądając z zadziwieniem na złamaną szpadę i pobladłe oblicze swojej córki. Co się tyczę xcia Conti, ten stanął z uszanowaniem opodal, lecz nie spuścić oczu ku ziemi.

„Cóżto jest, pani? Co znaczy to zmieszanie, jakie na jej twarzy postrzegam? Żkądże ta szpada złamana, i czemu wiąże Conti u pani się znajduje?“

Księżna nie odpowiedziała.

„Przecież pani kilka słów na swoje wytłomaczenie się powiesz; bo jeśli dłużej tak milczyć będziesz, powemzę to mniemanie, iż jesteś bardzo winna.“

„Jeżeli Wasza Królewska Mość pozwoli, to ja wytłomaczę, i...“

„Przedewszystkiem, mój panie, w jakimżeto stroju pana tu widzę? I dla czegoż nie przyszedłeś zaraz po swoim przybyciu do mnie, złożyć mi należne uszanowanie? Jesteś tutaj, a ja nie wiem o tem? i zdychuję cię tu u księżny? nawet mnieś jeszcze swoją małżonkę odwiedził? Przybrałeś, wiąże, dziwne zwyczaje w Polsce.“

„Pytasz Sire, co tu czynię; żądasz, abym otwarcie z tobą mówił. Dobrze więc, będę mówił otwarcie! Być może, iż mam prawo do tego; byłem ci bowiem prawie równym; odemnie tylko zależało zostać królem i doznawać odpowiedniego uszanowania. Jestem twoim podwładnym, twoim krewnym i czyniłem dotąd wszystko, co było w mojej mocy, aby odpowiedzieć obowiązkom jakie ta podwójna zawisłość na mnie wkładała. Lecz Wasza Królewska Mość oddalałaś mię zawsze od swojej osoby, jak gdyby był zbyte śmiałym narętem. Przypomnij sobie Sire, iż nigdy o żadną łaskę nie prosiłem. Chciałem tylko sprawiedliwości, chciałem tylko twojego uznania, a jeżeli mi wolno jest to szczerze powiedzieć, twojej przychylności. Powołano mię na tron, ja sę go rzekłem; Wasza Królewska Mość rozkazałaś mi surowo przyjąć go, byłem posłuszny. Udałem się jak błędny rycerz w drogę po tę koronę, którą mi przeznaczyłaś. Zamast nieprzyjaciół, znalazłem tam zmieniłych stronników, zamiast walki, musiałem wchodzić w układy. Wtedy to przekonałem się Sire, iż jestem niezdatnym do noszenia purpury. Moje lepsze uczucie samego siebie, wezwało mię do powrotu; odrzuciłem wszelkie namysły i jestem tu znowu w mojej ojczyźnie, wprawdzie już nie jako król, lecz zawsze jeszcze jako wolny wiąże ze krwi królewskiej, i mam nadzieję, że wkrótce nowemi czynami pozyskam zaufanie narodu. Doprowadził do tego, iż kraj, który mię królem obrał, a potem od siebie odepchnął, znowu ze wstydem powrotu mego pożąda.“

Król słuchał tych słów z uwagą, bez najmniejszej oznaki niechęci, a nagle obróciwszy się do swej córki, rzekł:

„Opuść nas pani.“

Xiężna ukloniła się smutno i odeszła natychmiast. (D. c. n.)

Przebiegły komisant. Niedawno w pewnym zajezdnym domu w Sztutgardzie, gdy właśnie biad przy table d'hote rozdawano, wchodzi mały, garbaty człowieczek, za którego okazaniem się w sali, wszyscy licznie zgromadzeni goście jednogłośnie kichać zaczęli. „Tam do licha!“ zawołał jeden z spółbiadników. „Zkądże nam wszystkim w jednej chwili taka ochota do kichania!“ -- „Ja to jestem przyczyną temu;“ ozwał się garbusik, który nie mało tą swoją sztuczką cieszyć się zdawał. -- „Jako!“ rzecze ktoś inny. „Czy pan jesteście czarownikiem?“ -- „Nie, moi panowie, jestem poczciwym człowiekiem, a w szczególności ajentem pewnej fabryki tytoniu w Magdeburgu. Mieście panowie sposobność przekonać się o dobroci naszego towaru! Któryż więc z panów życzy sobie pakieciku?“ W oka mgnieniu sprzedał przemysłny ajent 50 funtów swojej tabaki i udał się natychmiast do innego hotelu, gdzie mu również pomysłnie się powiodło.

— Gdy przy końcu zeszłego miesiąca we Francji upały przechodziły 30 stopni i w Anglii były nader dokuczające; w Szwecyi w dniu S. Jana zamrzły wody a rośliny zupełnie zostały uszkodzone.

— Jedna z gazet angielskich ogłosiła uwagę następującą: „Gdyby kto przed kilką laty mieszkał w Romford, Brentwood i t. d., był powiedział: nieście wasze mleko do Londynu; toby go wyśmiali; a teraz za pomocą kolei żelaznych, największy handel, z stolicą prowadzą. Jadąc koleją Eastern, widzieć można wagony unyślnie dla tego artykułu przwzrządzone, napełnione cynowcami naczyniami w formie koszowej, a że w tych okolicach jest wielki dostatek mleka, a zatem nie fabrykują go i naturalnie dowożą do Londynu, zostawiając fabrykację naturalnym fabrykantom, to jest krowom.

— Pan Maciej chciał odwiedzić swego niegdyś szkolnego kolegę, teraz bogatego dziedzica p. Jana, który właśnie wychodził z bramy z dubeltówką, gdy Maciej zajeżdżał do niego. „Cóż to, czy na polowanie?“ zapytał. „Nie, odpowiedział Jan, witając uprzejmie, wyszedłem tylko zabić mego starego wyżła, który już chodzić nie może.“ Wier-

ny pies leżał w bliskości pod płotem. Pan Jan zmierzył do niego, palnął i na miejscu życie mu odebrał. Ale pan Maciej obraził się tem nadzwyczajnie, i nie wysiadając z najtyczanki, powiedział: „Bądź zdrów mój Janie, niech mnie Bóg broni i zachowa od przyjacielskich stosunków z takim człowiekiem, który najwierniejszemu słudze i najczujniejszemu stróżowi, na starość łaskawego chleba odmawia.“

— Oberżysta w N... kupił konia od handlarza, i napisał kontrakt, w którym oberżysta kazał zagwarantować sobie kulenie, nosaciznę i gryzienie skóry; jakoż handlarz zagwarantował mu te trzy błędy. Handlarz odprowadził mu do domu konia. Na drugi dzień widać oberżysta, że koń kuleje, chce go oddać handlarzowi, ale ten powiada, że zagwarantował mu kulenie. Oberżysta idzie do sądu, ale tam przegrywa sprawę, gdyż wyraźnie kulenie jest zagwarantowane. Biedny oberżysta idzie smutny z kontraktem w rękę do domu; w tem spotyka go znajomy faktor a wypytawszy się o przyczynę smutku, rzecze do niego: „Slizy pan! czy pana koń kuleje?“ -- Tak jest. — A czy on ma nosaciznę? — Ma niestety. — A czy on gryzie skórę? — Nie, skóry nie gryzie. — No! to on go musi odebrać, bo i to jest zagwarantowane. Jakoż handlarz musiał odebrać konia i oddać pieniądze.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 13 do dnia 14 Sierpnia.

Wodzicki Władysław hr., Melly Georg, Hochberg Karolina ob., Korpusus Maurycy, z Polski; -- Dipner Franciszek, Perks Franciszka ob., Perks Wilhelm, Degilia Franciszek, Podolska Sabina ob., Horix Jan, Borecki Adam ob., Kosilski Antoni, Piero Antoni, Gervaix Konstanty kapitan ces. ross., z Galicyi.

Wyjechali z Krakowa.

Perks Wilhelm, Dipner Franciszek, Wyznikiewicz Jan, Michalecki Józef, Lesiewska Pelagia ob., Lasocki Ignacy, Krejbich Katarzyna, Zborowski Prosper hr., do Polski; -- Borowski Beniamin ob., Batatsow Jakób, Tarkowski pułkownik ces. ross., do Galicyi; -- Pariser Adolf, Scholz Karol, do do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 3942 D. T.

SĘDZIA TRYBUNAŁU

Kommissarz upadłości handlowej Szymona Tymberg.

Wzywa wierzycieli jakoto: Kalmana Weinberg, Izajasza Horowicza, Matela Blateis, Wolfa Szenberg, Abrahama Adelung, Leibla Beerman, Kopla Werner, Abrahama Gumpłowicz, Józefa Krengel, Isenberga, Edwarda Klug, Karola Lierhamer, Nathana Lipnera i haudel pod firmą C. G. F. Mejer et Comp. w Wroclawiu, aby w dniu 31 Sierpnia b. roku o godzinie 10 rano w sali Audyencyonalnej Trybnału Wydziału I. przed podpisany Sędzią Kommissarzem prawnie stawili się celem podania w myśl

art. 44 K. H. K. III. potrójnej listy, potrzebnej liczby Syndyków tymczasowych.

Kraków d. 30 Lipca 1846 r.

(3r.)

A. Karwacki.

Prawnie zajęte ruchomości jakoto: komoda, łóżko, stoły, sofa, laudsafty, zegar ścienny i kieszonkowy i inne w drodze eksekucyi Sądowej sprzedane zostaną przez publiczną licytacją w dniu 18 Sierpnia r. b. o godzinie 10 z rana przed Sukiennicami M. Krakowa za gotową zapłatę w monecie srebrnej *courrant*.

Kraków d. 11 Sierpnia 1846 r.

Paweł Więckowski K. S.